

аномираните роми. Само незначителна част от техните деца посещават училище (нередовно), водени единствено от страха пред налагането на непосилни глоби или привлечени от безплатна храна, осигурена и организирана от амбициозни училищни ръководства. Нормално явление сред тези роми е да не се отрежда никакво място на училището в живота на децата. На него се гледа с безразличие, неразбиране, досада, та дори с омраза.

Ценност с висока стойност е образованието само при нетрадиционните семейства, които засега са незначителен дял от ромската общност.

II. НАЙ-ЗНАЧИТЕЛНИ СЛЕДСТВИЯ, ДО КОИТО ДОВЕЖДАТ ИЗБРОЕНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА НЕУСПЕХИТЕ НА УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНАТА РАБОТА С РОМСКИ ДЕЦА

1. *Езиковата бариера при постъпване в първи клас.* Незнаенето или доброто владение на български език от ромските деца при постъпване в училище е твърде сериозен проблем и съвсем не е за подценяване. За добро или зло, той е само следствие от изброените по-горе причини. За зло, защото езиковата бариера би отпаднала като проблем едва тогава, когато отпаднат разгледаните причини. За добро, защото съвременните наши и особено световни постижения на лингвистиката, социолингвистиката, психолингвистиката и други сходни науки, които третират проблемите на билингвизма и ранното овладяване на втори език, подпомагат по-бързото справяне с този проблем в училище. Също така не трябва да се забравя, че няма по-добър учител на ромските деца по литературен български език от техните връстници – българските деца, когато са помолени изцяло в нормална, непринудена детска обстановка на игри и учение.

2. *Нередовно посещение на училище.* То се явява като съвсем естествено и нормално следствие на изброените вече причини. Изобщо не може и не трябва да се говори за нередовно посещение на училище от деца, произхождащи от традиционни и особено от нетрадиционни семейства.

3. *Едностранин жизнен опит на подлежащите за учебно-възпитателна работа деца и липса на психическа наг-*